

Data: 25.08.2021

Dotyczy: [Rzeczpospolita](#)

JAK ROZLICZYĆ KSIĘGOWO I PODATKOWO WPŁATY NA PRACOWNICZE PLANY KAPITAŁOWE

Wdrożenie rozwiązań związanych z obsługą PPK w jednostce prowadzącej księgi rachunkowe wiąże się z odpowiednią ewidencją rachunkową tych zdarzeń oraz ich poprawnym rozliczeniem podatkowym.

Pracownicze Plany Kapitałowe (dalej: PPK) to względnie nowe – wprowadzone ustawą z 4 października 2018 r. – rozwiązanie umożliwiające osobom zatrudnionym systematyczne oszczędzanie na ich cele emerytalne. Wejście w życie PPK zostało rozłożone w czasie, a ostatnie jednostki – te zatrudniające mniej niż 20 osób – w praktyce dołączyły do programu w kwietniu 2021 r.

Programem PPK zostały objęte osoby, które podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowemu. To na pracodawcy ciąży obowiązek otwarcia dla pracownika, we współpracy z wybraną instytucją finansową, indywidualnego rachunku PPK. Zasilany przez comiesięczne wpłaty, będzie prywatnym i dziedzicznym kapitałem uczestnika PPK z przeznaczeniem na wypłatę po osiągnięciu przez niego 60. roku życia, a także na inne określone w ustawie cele.

UWAGA!

Obowiązki formalne dotyczące PPK spoczywają na pracodawcy, który nie może zrezygnować z wdrożenia systemu w firmie, ale może zrezygnować z wpłat dodatkowych lub odpowiednio zmniejszyć ich wysokość. Pracownik natomiast decyduje o swoim uczestnictwie w programie i ewentualnej wysokości wpłat dodatkowych.

Wpłaty na PPK pochodzą z trzech źródeł. Pracodawca wpłaca minimum 1,5 proc. wynagrodzenia brutto uczestnika PPK. Może zadeklarować wyższą wpłatę, ale nie wyższą niż 2,5 proc. wartości brutto wynagrodzenia. Wysokość wpłaty podstawowej po stronie uczestnika PPK została określona na poziomie 2 proc. wynagrodzenia brutto, nie mniej jednak niż 0,5 proc. w przypadku, gdy wynagrodzenie osiągnięte z różnych źródeł w danym miesiącu nie przekracza kwoty odpowiadającej 120 proc. minimalnego wynagrodzenia. Uczestnik PPK może również zadeklarować dodatkową sumę, nie wyższą jednak niż 2 proc. wynagrodzenia, a łączna suma wpłat (podstawowych i dodatkowych) podmiotu zatrudniającego i uczestnika PPK może sięgać maksymalnie 8 proc. wynagrodzenia brutto. Na konto PPK budżet państwa finansuje jednorazowo wpłatę powitalną w wysokości 250 zł i corocznie dopłaca 240 zł przy spełnieniu określonych warunków.

EWIDENCJA KSIĘGOWA

Wpłaty na PPK finansowane przez firmę zalicza się do kosztów pracowniczych. Należy je zaewidencjonować na kontach rodzajowych ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń (Wn) i odpowiednio odnosić na konto „Pozostałe rozrachunki” (Ma).

Wpłaty finansowane przez uczestnika PPK są pobierane z jego wynagrodzenia. Ewidencja tej części zobowiązania wygląda następująco:

- Wn konto „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”;
- Ma konto „Pozostałe rozrachunki”.

Rozliczenie wpłat na konto instytucji PPK może wyglądać tak:

- Wn konto „Pozostałe rozrachunki” (w analityce: rozrachunki z instytucją prowadzącą PPK);
- Ma konto „Rachunek bieżący”.

W praktyce w sprawozdaniu finansowym, jeśli nie zniekształca to obrazu sytuacji finansowej jednostki, a przyjęta zasada jest stosowana w sposób ciągły, zobowiązania wobec instytucji finansowej z tytułu wpłat do PPK wykazuje się w pasywach bilansu w pozycji innych zobowiązań krótkoterminowych (np. w bilansie sporządzanym według załącznika nr 1 do ustawy o rachunkowości w pozycji B.III.3 lit. i).

Można również przyjąć zasadę, że skoro saldo konta Ma „Pozostałe rozrachunki” dotyczące wpłat na PPK nie stanowi na dzień bilansowy wymagalnego zobowiązania wobec instytucji finansowej, a staje się nim dopiero w miesiącu wypłaty wynagrodzeń i równowartość naliczonych wpłat do PPK zaprezentować w pozycji pasywów bilansu jako pozostałych rezerw. Jeśli jednostka sporządza sprawozdanie według załącznika nr 1 do ustawy o rachunkowości, wówczas będzie to pozycja B.I.3.

Jeśli jednostka sporządza rachunek zysków i strat w wariantcie porównawczym to wyszczególnia osobną pozycję „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia”, w której wyodrębnia się świadczenia emerytalne. W tej pozycji uwzględnia się również składki na PPK pokrywane ze środków podmiotu zatrudniającego, ujęte na koncie 40-5 „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia”.

W przypadku jednostek sporządzających rachunek zysków i strat w wariantcie kalkulacyjnym informacje o świadczeniach emerytalnych prezentuje się w dodatkowych informacjach i objaśnieniach do sprawozdania finansowego.

UWAGA!

Wybrany przez jednostkę sposób prezentacji PPK w sprawozdaniu finansowym, powinien zostać opisany w zasadach (polityce) rachunkowości tej jednostki.

ROZLICZENIA PODATKOWE

Wpłaty dokonywane przez pracodawcę stanowią dla uczestnika PPK przychód wynikający ze stosunku zatrudnienia. To z kolei powoduje konieczność obliczania i pobierania od niego podatku dochodowego.

Wpłaty do PPK stają się przychodem uczestnika PPK w chwili przekazania do instytucji finansowej – w kolejnym miesiącu po miesiącu, w którym wpłaty te zostały obliczone. Oznacza to, że przychód z wpłat dokonywanych w ramach PPK powstaje z chwilą rzeczywistego przekazania składek do PPK. Zasada ta dotyczy jednak wyłącznie składek opłacanych przez pracodawcę, ponieważ wpłaty do PPK dokonywane przez uczestnika PPK są obliczane i pobierane w terminie wypłaty jego wynagrodzenia.

Odpowiednio po stronie kosztów pracodawcy wpłaty dokonywane w imieniu uczestników PPK na ich konto PPK stanowią koszt uzyskania przychodów. Jak wyjaśniło Ministerstwo Finansów stosownie do art. 15 ust. 4ga w związku z ust. 1da ustawy o CIT (odpowiednio 22

ust. 6bc w związku z ust. 1ba ustawy o PIT), wpłaty PPK w części finansowanej przez pracodawcę stanowią koszty uzyskania przychodów w miesiącu, za który są one należne, pod warunkiem że zostaną opłacone 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zostały obliczone. Przez miesiąc, za który wpłaty do PPK są należne, rozumie się miesiąc, za który należne jest wynagrodzenie pracownika stanowiące podstawę do obliczenia wysokości wpłaty finansowanej przez pracodawcę. W przypadku niedotrzymania terminu wpłacenia składek na PPK będą stanowiły koszt uzyskania przychodów w miesiącu, w którym zostaną wpłacone na konto instytucji finansowej.

PRZYKŁAD

Spółka z o.o. zawarła umowę o zarządzanie PPK w kwietniu 2021 r. i kolejno maju 2021 r. umowy o prowadzenie rachunków PPK. Termin wypłat wynagrodzeń za dany miesiąc przypada 10. dnia miesiąca następnego, stąd pierwsze wynagrodzenia po przystąpieniu do PPK spółka wypłaciła za maj 2021 r. do 10 czerwca 2021 r. Od wynagrodzeń pracowników (uczestników PPK) spółka pobrała należne wpłaty do PPK w części finansowanej przez nich, dodatkowo naliczyła część wpłat finansowanych przez nią. Wpłaty w całości przekazała do wybranej instytucji finansowej do 15 lipca 2021 r. Wartość wpłat PPK w części potrącanej z zobowiązań pracowników (konto „Rozrachunki z pracownikami”) spółka ujęła w kosztach maja 2021 r. w kwocie brutto wynagrodzeń na koncie „Wynagrodzenia” a w części zarachowanej przez pracodawcę – na koncie „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia”. Suma tych dwóch kwot została zaksięgowana na koncie „Pozostałe rozrachunki”. Składki na rzecz PPK będą kosztem rachunkowym w maju 2021 r. oraz – jeśli zostaną zapłacone na rachunek instytucji PPK do 15 lipca 2021 r. – będą również stanowiły koszt podatkowy maja 2021 r.

ZDANIEM AUTORKI

Pracownicze Plany Kapitałowe wpisały się na w naszą rzeczywistość gospodarczą. Zrozumienie konstrukcji programu oraz ról poszczególnych stron w nim uczestniczących pomaga w prawidłowej ewidencji rachunkowej oraz sposobie prezentacji transakcji i sald związanych z PPK w sprawozdaniu finansowym oraz rozliczeniach podatkowych.

Aneta Bolka, Associate Partner [w gliwickim biurze Rödl & Partner](#)